

KURIER POLSKI

ROK VII (1951)

Środa, dnia 14 listopada

Nr 297 (2150)

Miliony ludzi na całym świecie żądają od ONZ realizacji programu pokoju

Delegacja polska wzywa Zgromadzenie Ogólne do poparcia wniosku radzieckiego, zmierzającego do utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa narodów

Fragmety przemówienia wicemin. Wierbłowskiego w ONZ

PARYŻ (PAP) Na plenarnym posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego ONZ wygłosił przewodniczący delegacji polskiej Stefan Wierbłowski dnia 12 bm. przemówienie, w którym oświadczył:

PLANY AGRESORÓW USA GROZĄ DLA POKOJU

Mimo straszliwych doświadczeń drugiej wojny światowej grozi ludzkości nowy konflikt zbrojny. Jest rzeczą oczywistą dla wszystkich, że

146 powiatów wykonało w 65 proc. roczny plan skupu zboża

WARSZAWA (PAP) W dniu 12 bm. najlepsze wyniki w planowym skupie zboża uzyskali chłopcy z województw: katowickiego, łódzkiego, krakowskiego, rzeszowskiego i olsztyńskiego. Najslabiej skup zboża przebiegał w województwach: białostockim i gdańskim.

Granice 65 proc. wykonania rocznego planu skupu zboża osiągnęli chłopcy dalszych 13 powiatów. Są to powiaty: Łódź 65,2 proc., Radomsko — 65,7 proc., Sieradz — 65,0 proc. i Skierniewice — 65,8 proc. W woj. łódzkim, Dzierżoniów — 65,8 proc., Lubin — 65,1 proc. i Lwówek — 65,1 proc. W woj. wrocławskim, Dębica — 65,6 proc. Przemyśl — 66,2 proc. i Przeworsk — 65,1 proc. W woj. rzeszowskim, Giżycko — 65,1 proc. w woj. olsztyńskim, Biłgoraj — 66,6 proc. w woj. lubelskim oraz Racibórz — 65,0 proc. w woj. opolskim.

Łącznie z wymienionymi powiatami ogólna liczba powiatów, które osiągnęły granicę 65 proc. wykonania planu rocznego wynosi dotychczas 146.

Naród egipski obchodził „Dzień walki narodowej“

PARYŻ (PAP) Z Kairu donoszą, że we wtorek 13 bm. naród egipski obchodził „dzień walki narodowej“ — rocznicę ogłoszenia przez Egipt w 1918 roku żądania likwidacji protektoratu angielskiego. Postanowiono uczcić tę rocznicę wielkimi „manifestacjami milczenia“ na znak protestu przeciwko obecności sił zbrojnych imperializmu brytyjskiego na terytorium egipskim.

W Aleksandrii odbył się z udziałem około 100 tysięcy osób demonstracyjny pochód ulicami miasta. Uczestnicy pochodu nieśli transparenty z napisami wzywającymi najeźdźców brytyjskich do opuszczenia kraju.

Pierwsze plenarne zebranie Studium Konstytucyjnego

przy Centralnym Komitecie Stronnictwa Demokratycznego

W dniu 12 listopada odbyło się w Warszawie pierwsze plenarne zebranie Studium Konstytucyjnego przy Centralnym Komitecie Stronnictwa Demokratycznego z udziałem członków władz naczelnych Stronnictwa z przewodniczącym CK wicemarszałkiem Wacławem Barcikowskim i sekretarzem generalnym min. Leonem Chajmem na czele.

Studium Konstytucyjne zostało powołane do życia uchwałą Sekretariatu Generalnego CK Stronnictwa dla prowadzenia prac przygotowawczych i informacyjno-propagandowych w zakresie zagadnień konstytucyjnych oraz opracowywania wniosków po linii Stronnictwa Demokratycznego do projektu konstytucji w toku ogólnonarodowej dyskusji nad tym projektem.

Pierwsze plenarne zebranie zagalę przewodniczący Studium — kierownik Wydziału Rad Narodowych i prac parlamentarnych CK kol. Tadeusz Gout. Członkowie Studium przybyli z terenu całej

od chwili kapitulacji państw osi, nikt nie zagrażał i nie zagraża bezpieczeństwu Ameryki. Wbrew temu rząd Stanów Zjednoczonych, oszukując stałe opinię publiczną — własną i obcą, przedstawia swoje plany agresji jako rzekomo plany obronne. Jeśli chodzi o W. Brytanię, to również jej nikt nie zagrażał i nie zagraża.

Pan Acheson snuje już marzenia o tym, by „pokazać swoją siłę w każdym punkcie globu“. Stany Zjednoczone zmuszają powolnie im rządy na wszystkich kontynentach do oddawania swego własnego terytorium pod okupację wojsk amerykańskich. W ten sposób powstają obsadzone przez oddziały amerykańskie lotniska we Francji, W. Brytanii, we Włoszech i innych krajach. Stany Zjednoczone zmierzają do okrążenia Morza Bałtyckiego bazami i pierścieniem lotnisk. Wszystko to służy jednemu celowi — przygotowaniu do nowej wojny o amerykańską dominację, o amerykański „nowy ład“.

NIEBEZPIECZENSTWO ORODZENIA MILITARYZMU NIEMIECKIEGO

Włączając Niemcy zachodnie do paktu atlantyckiego, chciano stworzyć ramy rzekomej legalności dla odrodzonego militarystyki niemieckiej. Koncepcja ta spotkała się z kategorycznym sprzeciwem narodów Europy. Wiedzą one bowiem dobrze, że jakie niebezpieczeństwo stanowią dla nich zamerykanizowane, uzbrojone od stóp do głów neohitlerowskie Niemcy.

Plan Schumana i plan Plevana oznaczają odrodzenie wojennego potencjału Niemiec pod protektoratem amerykańskim.

Pod opieką Stanów Zjednoczonych hasła odwetowe i rewizjonistyczne stały się zasadniczymi punktami programu przywódców politycznych. w Bonn.

Jeśli tak obszernie zatrzymujemy się na problemie Niemiec, to czynimy to dlatego, że politykę tę uważamy za poważną groźbę dla pokoju. Czynimy to, by ostrzec narody Europy zachodniej przed konsekwencjami tej polityki. Odrodzenie militarystyki i neohitlerystyki zagraża wszystkim sąsiadom Niemiec.

POLSKĘ ŁĄCZY GRANICA POKOJU I PRZYJAŹNI Z NRD

Jeśli chodzi o Polskę, to nie graniczy już ona dziś z agresywnymi Prusami, a łączy ją granica przyjaźni z pokojową Niemiecką Republiką Demokratyczną. Powstanie NRD było wynikiem przemian, które się dokonały w narodzie niemieckim. Dzięki rosnącemu wpływowi elementów de-

mokratycznych, które wskutek realizacji uchwał poczdamskich przez Związek Radziecki doszły do władzy w Niemczech wschodnich, zniszczono

(Ciąg dalszy na str. 2)

Wzmaga się walka o oszczędność węgla

WARSZAWA (PAP) W wielu elektrowniach, fabrykach, na kolejach i statkach zakogi współzawodniczą o oszczędne zużycie węgla i innych paliw.

W elektrowniach podległych Zjednoczeniu Energetycznemu Okręgu górnośląskiego prowadzona stale i kontrolowana akcja oszczędności paliwa doprowadziła do zmniejszenia zużycia węgla na wyprodukowanie 1 KWh w III kwartale br. o około 5 proc. w porównaniu z I kwartałem br. Przewodzący w akcji oszczędnościowej elektrownie Łaziska, Chorzów, Będzin i Cieszyń uzyskały do 10 proc. i więcej oszczędności węgla, m. in. dzięki stażemu postępowi technicznemu i właściwej eksploatacji maszyn i urządzeń.

Dobre rezultaty osiągają również marynarze statków Polskiej Marynarki Handlowej. Na czoło współzawodniczących wysuwa się załoga s/s „Bytom“, która w ciągu ostatniego kwartału zaoszczędziła przeszło 950 ton węgla, wykonując na zaoszczędzonym paliwie ponadplanowe rejsy, podczas których przewieziono 2500 ton towarów.

Kat Wawra skazany na karę śmierci

WARSZAWA (PAP) Sąd Wojewódzki dla m. st. Warszawy skazał na karę śmierci Fryderyka Wilhelma Wenzla, współodpowiedzialnego — obok skazanego w 1947 r. przez Najwyższy Trybunał Narodowy na karę śmierci płk. Daume — za bestialskie zamordowanie w 1939 r. w Wawrze pod Warszawą 106 niewinnych obywateli polskich.

Egzekucja w Wawrze była jednym z pierwszych masowych aktów terroru, jakimi okupant hitlerowski usiłował zastraszyć i pogniebić społeczeństwo polskie. W nocy z 26 na 27 grudnia 1939 r. 106 mężczyzn, mieszkańców Wawra i okolic zostało aresztowanych i bestialsko pomordowanych pod pretekstem represji za zabicie w lokalu kawiarni Antoniego Bartosza dwóch żołnierzy hitlerowskich przez przygodnych kryminalistów. Porwani nocą z mieszkań niewinni mieszk. Wawra wyprowadzani byli dziesiątkami z komendy miejscowej policji i rozstrzelani pod płotem z broni automatycznej. Rannych dobijano pojedynczymi strzałami. Ta bestialska akcja kierowała bezpośrednio Daume i Wenzel. Wenzel przez dłuższy czas ukrywał swoje zbrodnie, które wyszły na jaw dopiero w czasie szczegółowego dochodzenia.

W czasie rozprawy przed sądem w Warszawie zeznawali świadkowie, którym udało się uratować od śmierci-

Przed 100 rocznicą zgonu M. Gogola

MOSKWA (PAP) W dniu 14 marca 1951 r. mija 100 rocznica zgonu wielkiego pisarza rosyjskiego — Mikołaja Gogola.

W związku z zbliżającą się rocznicą, Rada Ministrów ZSRR powołała wszechzwiązkowy komitet jubileuszowy, w skład którego weszli wybitni działacze radzieckiej sztuki i literatury — pisarze, uczeni oraz przedstawiciele organizacji politycznych, społecznych i kulturalnych.

Przewodniczącym komitetu mianowany został znakomity poeta radziecki — Mikołaj Tichonow.



Doniosłą rolę w zacieśnianiu łączności miasta z wsią mają zespoły świąteczne. Jednym z dobrze spełniających to zadanie zespołów jest amatorska grupa artystyczna Spółdzielni Wydawniczej „Prasa Demokratyczna — Nowa Epoka“ w Bydgoszczy, której miłe buzie widzimy na zdjęciu. Ostatnio zespół ten wystąpił wśród robotników rolnych PGR Komierowo, chłopów Spółdzielni Produkcyjnej w Wąsoszku oraz w sanatorium w Smukale.

(Foto — IKP)

Z prac Komisji Konstytucyjnej

WARSZAWA (PAP) Powołana przez Komisję Konstytucyjną Podkomisja Redakcyjna i Zagadnień Ogólnych prowadzi prace nad przygotowaniem wstępnego projektu nowej konstytucji Polski Ludowej.

Dnia 13 bm. odbyło się w Belwedrze pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej posiedzenie Podkomisji Redakcyjnej i Zagadnień Ogólnych, która uchwaliła tekst wstępnego projektu i zgodni z regulaminem Komisji Konstytucyjnej, przekazała go do rozpatrzenia pozostałym podkomisjom.

Górnicy i uspołecznione rzemiosło realizują przedterminowo wielkie zadania Planu 6-letniego

KATOWICE (PAP) Wzmaga się opanowanie śląskich górników, realizujących wielkie zadania Planu 6-letniego.

Czołowy górnik Polski Ludowej — Wiktor Markiewka, kończy już realizację zadań trzeciego roku planu 6-letniego. Markiewka osiąga ostatnio 417 proc. normy.

W dniu 10 listopada br. zadania wydobywcze czwartego roku Planu

6-letniego wykonali zwycięsko górnicy 6-osobowej brygady chodnikowej Franciszka Klai z kopalni „Sośnica“, osiągając średnio 230 proc. normy. Ten doświadczony reżym nie poprzestaje na osiągnięciach produkcyjnych. Prowadzi on jednocześnie szkolenie zawodowe młodych kadr.

W kopalni tej zadania piątego roku Planu 6-letniego wykonują również czołowi chodnikowcy Bożek, Chanas i Ciuk.

O wykonaniu zadań wydobywczych 4 lat Planu 6-letniego donoszą górnicy kopalni „Zabrze — Wschód“. W ostatnich dniach piątego roku planu przystąpił górnicy 3-osobowego zespołu Wilhelma Błagi.

Szereg meldunków o przedterminowym wykonaniu zadań drugiego roku Planu 6-letniego nadeszło w ostatnich dniach z zakładu przemysłu skórzanego.

Po spółdzielniach rzemieślniczych woj. szczecińskiego które pierwsze w uspołecznionym rzemiosle zrealizowały swe roczne zadania, podobne meldunki nadeszły z województw: wrocławskiego, koszalińskiego, gdańskiego, kieleckiego i z terenu Warszawy.

Uspołecznione rzemiosło tych województw wyprodukuje do końca br. dodatkowe ilości towarów masowego użycia wartości wielu milionów złotych.

Naftę i drzewo

dostarczą tereny uzyskane od ZSRR w drodze wymiany

WARSZAWA (PAP) Nowe tereny, które uzyskaliśmy od ZSRR w drodze wymiany odcinków terytoriów państwowych, są dla naszej gospodarki dostawcą poważnej ilości ropy naftowej, ponadto zaś posiadają cenne obszary lasów z wysokowartościowym drzewostanem oraz sprzyjające warunki dla szerokiego rozwoju hodowli bydła.

Mamy tu więc tereny, na których dziesiątki wień wiertniczych i konstrukcji szybów zaopatrują codziennie naszą gospodarkę w tony cennego surowca Mamy tu wysokowartościowe łąki i pastwiska — cenną bazę paszową dla rozwoju hodowli. Urodzajna ziemia sprzyja rozwojowi rolnictwa. Bogaćtwo lasów zapewni dostawy surowca dla rozwiniętego tu przemysłu drzewnego.

Centralnym punktem nowych terenów jest niewielkie miasteczko Ustrzyki Dolne. Urządzuje tu już Powiatowa Rada Narodowa oraz inne władze i instytucje. W mieście i w wsiach pracują również terenowe komitety partyjne. W Ustrzykach czynne są sklepy, apteka, pracuje również elektrownia.

Zarówno w mieście jak i w budynkach urzędów na wsiach władze radzieckie pozostawiły wyposażenie biur i urzędów, tak że wszystkie instytucje zaraz po przybyciu tu mogły podjąć prace. Poważnym ułatwieniem dla pracy urzędów i instytucji jest rozbudowana gęsta sieć telefoniczna.

Wszystkie istniejące na nowych terenach kopalnie naftowe pracują już pełną parą.

Odczyt wiceministra górnictwa M. Lesza

WARSZAWA (PAP) 13 bm. w Domu Technika przy ul. Czackiego 3/5 wiceminister górnictwa Mieczysław Lesz wygłosił odczyt pt. „Zagadnienie wydajności pracy w okresie budownictwa socjalizmu“. Po odczycie, który wzbudził duże zainteresowanie wśród licznych zebranych inżynierów i techników warszawskich zakładów pracy, prelegent udzielił wyczerpujących odpowiedzi na liczne zapytania.

ONZ nie powinna pozostać głucha wobec zadań milionów mas pracujących

(Dokończenie ze str. 1)

ośrodki faszyzmu i militarystyki, od wetu i agresji.

Na wschód od Łaby narodziła się przyjaźń między pokojowymi rządami i narodami. Na zachód od Łaby zbankrutowani generalowie Wehrmachtu wbrew woli narodu niemieckiego pobrzekują szabłą. Jednym z dowodów prawdziwej pokojowej polityki Niemieckiej Republiki Demokratycznej było i jest uregulowanie całokształtu stosunków z Polską. Rozwój tych stosunków jest doskonałym przykładem tego, jak pod warunkiem dopuszczenia do władzy demokratycznych elementów w całych Niemczech, mogłyby się ukształtować stosunki ze wszystkimi ich sąsiadami w interesie pokoju i bezpieczeństwa Europy.

JEDNOŚĆ NIEMIEC GWARANCJA POKOJU W EUROPIE

Broniąc interesów narodu niemieckiego i pokoju, rząd NRD walczy o jedność Niemiec, rozdarła Niemcy, to ognisko nowych konfliktów w Europie. Dlatego Stany Zjednoczone, wciąż gając Niemcy zachodnie do paktu atlantyckiego i przydzielając im specjalną rolę w przygotowywanej agresji, zdecydowane są utrzymać za wszelką cenę rozbiór Niemiec. Do tego też celu zmierza wniosek przedstawiony Zgromadzeniu Ogólnemu w sprawie powołania komisji dla zbadania warunków w Niemczech. Wniosek ten pojawił się w okresie, gdy w całych Niemczech narasta dążenie do jedności. Władze okupacyjne amerykańskie i podległy im rząd pogrobowców hitlerowskich w Bonn tępią bezskutecznie ten ruch i odrzucają wnioski ze strony parlamentu i rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej, wzywając do rozpoczęcia akcji w kierunku zjednoczenia. Propozycja Prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej Piecka niezwłocznie wszczęcia bezpośrednich rozmów dla położenia kresu rozdarciu Niemiec, została — jak wiemy odrzucona przez pana Heussa, prezydenta tak zwanego państwa bońskiego. Obecne propozycje trzech mocarstw nie są niczym innym jak propozycjami, mającymi na celu uzasadnienie tej odmowy. Manewr ten prowadzi więc do przedłużenia podziału Niemiec.

Rola, podobną do roli Niemiec Zachodnich w Europie Stany Zjednoczone wyznaczają Japonii, jeśli chodzi o Daleki Wschód.

Rok 1950 wykazał, że pogroźki amerykańskie i amerykańskie apetyty do panowania nad światem przeszły do stadium realizacji. W tym roku Stany Zjednoczone przeszły od podżegania do wojny i organizowania przyszłych wypraw wojennych do konkretnych aktów agresji, do brutalnych ataków zbrojnych na narody, które wedle przypuszczeń kierowników polityki amerykańskiej, nie potrafią się obronić. Bohaterski naród koreański był pierwszą ofiarą tej jawnej agresji amerykańskiej.

BANKRUCTWO POLITYKI AGRESJI AMERYKAŃSKIEJ W KOREI

Rok 1951 przyniósł bankructwo amerykańskich prób ujarzmania narodu koreańskiego.

Wypadki wojenne nie jeszcze potwierdziły wielką prawdę historyczną, że narody walczące o wolność są niepokonane i że nie złamie ich wojskowa przewaga, czy też wyższość techniczna. Naród koreański zwycięsko walczył z napastnikiem. Bohaterstwem swym dowodził on swego umiłowanego wolności, a gotowością do rozmów i pertraktacji — swego umiłowanego pokoju.

Czas nagli. Organizacja Narodów Zjednoczonych nie powinna przypatrywać się beczynnie dalszemu przelewaniu krwi. Zaprzestanie działań wojennych w Korei wysuwa się na czoło naszych obrad, jest nakazem chwili.

ONZ NIE MOŻE MILCZEĆ WOBEC FAKTÓW DEPTANIA WOLNOŚCI NARODÓW

Organizacja Narodów Zjednoczonych nie może nie reagować zarówno wobec aktów agresji, jak i wobec przygotowań do agresji. Nie może ona milczeć wobec faktów deptania wolności narodów. Należy szukać środków, metod i dróg, które pozwo-

lą rozładować obecne napięcie, zatrzymać pęd zbrojeń i zespolić wysiłki wszystkich państw miłujących na rodów w kierunku współpracy politycznej i gospodarczej, która przyniesie za sobą pokój, bezpieczeństwo i dobrobyt. Muszą to być środki konkretne, energiczne, a przede wszystkim natychmiastowe.

Jasnym jest, że środkiem takim nie jest ogłoszony przez sekretarza stanu amerykański plan rozbrojenia.

Nie słyszeliśmy dotąd bardziej cynicznego, a jednocześnie bardziej szczerzego i otwartego sformułowania amerykańskiej racji stanu.

Dziś pan Acheson próbuje narody przekonać, że zbrojenia, budowa baz i tworzenie agresywnych bloków to tylko „popieranie zasad Karty” i że uzależnienie narodów od Stanów Zjednoczonych odbywa się w imię wolności tych narodów.

Dlatego pan Acheson reklamuje nam tu traktat w San Francisco, jakkolwiek wiadomo powszechnie, że był to jeden z najbrutalniejszych dyktatów historii, narzucony nie tylko Japonii, ale i tym sprzymierzeńcom Stanów Zjednoczonych, którzy ten traktat podpisali.

BOJKOT FAKTÓW ZE STRONY P. ACHESONA

Równocześnie p. Acheson usiłuje wmowić słuchaczom, iż Związek Radziecki nie wykazał swej woli pokoju czy nami. Pan Acheson, jak to widać z jego argumentacji, stosuje bojkot faktów. Świadomie zniekształca on prawdę o radzieckiej polityce pokojowej, o solennym przestrzeganiu przez Związek Radziecki umów międzynarodowych i Karty NZ, o respektowaniu praw innych narodów, o jego walce z przygotowanią wojną i podżeganiem do wojny.

To nie Związek Radziecki napada na inne kraje. To nie Związek Radziecki posyła swoje wojska do innych części świata, na terytoria innych państw. To nie Związek Radziecki zakłada bazy dookoła globu, bombarduje miasta i wsie, zamieszkałe przez ludy azjatyckie. Związek Radziecki nie wciąga nikomu przymusowo bronie do ręki. Nie stosuje dyskryminacji gospodarczej. Pan Acheson nie może zrozumieć, że można być silnym i to bardzo silnym, a jednak nie być imperialistą, nie chcieć podbojów, nie chcieć wojny.

W chwili, kiedy narody uginają się pod ciężarem zbrojeń i domagają się natychmiastowego działania, — plan pana Achesona nie daje żadnych konkretnych korzyści i nie rozwiązuje problemów.

Będziemy mieli jeszcze sposobność szczegółowej analizy nowego planu Achesona na komisji politycznej. Pro-

jekt ten już tutaj należy ocenić jako jeszcze jeden manewr zimnej wojny.

Pan Acheson nadużywał słowa „pokój” w swoim przemówieniu. Jasnym jest, że czyni to dlatego, że pragnie nie pokoju wzrasta coraz bardziej u wszystkich ludów świata.

ROŚNIE POTĘGA ŚWIATOWEGO RUCHU OBRONCÓW POKOJU

Rok bowiem, który minął stał pod znakiem dalszego potężnego wzmożenia sił światowego ruchu obrońców pokoju. Wzrost ruchu pokoju jest odpowiedzią mas ludowych na beczynność ONZ. Narody zawiązane w swych nadziejach biorą sprawę pokoju w swe ręce.

Jednocześnie ze wzrastającą świadomością mas wszystkich krajów świata konkretyzują się postulaty i żądania ruchu pokoju. W ubiegłym tygodniu odbyła się sesja Światowej Rady Pokoju w Wiedniu. W uchwalonej na tej sesji rezolucji Światowa Rada Pokoju zwraca się do Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych z apelem o podjęcie konkretnych kroków celem zabezpieczenia pokoju.

Organizacja nasza nie powinna pozostać głucha wobec żądań milionów ludzi na całym świecie. Obowiązkiem jej jest z całą stanowczością przystąpić do rozwiązania najwzlotniejszych problemów, by stworzyć warunki odprężenia i poprawy sytuacji między narodowej.

Na pierwszym miejscu należy postawić sprawę wojny w Korei. Obowiązkiem naszym jest położyć jak najszybciej kres działaniom wojennym. Niech naród koreański sam będzie twórcą swojej przyszłości, nie pod bagnetami i bez interwencji cudzoziemskich oddziałów.

DELEGACJA POLSKA POPIERA CAŁKOWICIE WNIOSEK ZSRR

Dlatego też delegacja polska popiera całkowicie wniosek radziecki, domagający się natychmiastowego przerwania działań wojennych w Korei, wycofania wojsk w ciągu 10 dni poza linię 38 równoleżnika i wycofania obcych wojsk i ochotników z Korei w ciągu trzech miesięcy.

Zagadnienie rozbrojenia łączy się ściśle z postulatem zawarcia paktu pięciu mocarstw. Pakt taki, gwarantujący współpracę wielkich mocarstw dla utrzymania pokoju i bezpieczeństwa, stworzy atmosferę zaufania w stosunkach międzynarodowych. Jeżeli mówimy o pakcie pięciu mocarstw, to mamy na myśli taki traktat, któryby w rzeczywistości wiązał jego sygnatariuszy.

PAKT PIĘCIU MOCARSTW ROZŁADOWAŁBY NAPIĘCIE MIĘDZY NARODOWE

Zawarcie paktu pięciu mocarstw stworzy atmosferę w której państwa będą realizowały rozbrojenie bez zastrzeżeń i obaw, przestawiając swoją gospodarkę na tory pokojowe. Przystąpienie innych państw do paktu pięciu mocarstw stworzy dodatkowe gwarancje powszechnego bezpieczeństwa, zapewniającego pokój i niepodległość przez współpracę, porozumienie i kompromis.

Przemawiając dziś z tej trybuny, pan Eden pominął zupełnym milczeniem te konkretne propozycje Związku Radzieckiego choć miał wiele czasu do gruntownego ich przesłuchania. Rozumiemy przyczyny tego milczenia. Dziwnym jest jednak, że przedstawiciel Wielkiej Brytanii, kraju, który ugina się pod ciężarem zbrojeń, mógł jako współautor wniosku zalecić plan, który oznacza kontynuację i powiększenie zbrojeń.

Pragnę zadeklarować w imieniu Rządu i Narodu Polskiego jak najdalej idącą współpracę w realizacji zaplanowanego programu pokojowego. Dla nas Polaków pokój nie jest czczym frazezem. Walka o zachowanie pokoju należy do podstawowych zasad polskiej polityki zagranicznej. Stoimy na stanowisku możliwości współistnienia i współpracy państw o różnych ustrojach. Pokój i współpraca wykluczają nacisk, dyskryminację i mieszanie się do spraw wewnętrznych innych państw.

Polityka pokojowa Polski znajduje wyraz w naszej konstruktywnej pracy, w naszym wielkim pokojowym budownictwie, w naszych wysiłkach, zmierzających do przezwyciężenia wielkiego zacofania. Znajduje ona wyraz w budowaniu socjalizmu w naszym kraju. Rozbudowujemy przemysł, unowocześniamy rolnictwo i odbudowujemy zniszczoną przez hitlerowskiego okupanta naszą stolicę, budujemy od podstaw nowe miasta i osiedla. W przeciwieństwie do krajów, które prowadzą politykę zbrojeń, nasz budżet poświęcony jest głównie pokojowym inwestycjom na cele społeczne, na oświatę. Poświęcamy ogromne sumy na podniesienie poziomu kulturalnego naszego narodu. Źródłem naszych sukcesów jest patriotyczne poświęcenie i wysiłek narodu polskiego.

PRZYJACIELSKA POMOC ZSRR PODSTAWA NASZYCH SUKCESÓW

Poważnym źródłem naszych osiągnięć była i jest wielka, bezinteresowna, przyjacielska pomoc Związku Radzieckiego. Dzięki tej pomocy zdoła-

liśmy odbudować nasz kraj i uzyskać sukcesy w dziedzinie gospodarczej. Przemysł nasz korzysta z bogatych doświadczeń techniki i nauki radzieckiej. Dostawy dóbr inwestycyjnych na zasadzie długoterminowych kredytów umożliwiają Polsce rozwój istniejących gałęzi produkcji i tworzenie szeregu nowych dziedzin wytwórczości.

Nasze stosunki ze Związkiem Radzieckim są stosunkami nowego typu. Te formy współpracy mogłyby się stać wzorem dla innych. Jest to przykład właściwie pojętych stosunków między państwami, a w szczególności między wielkim mocarstwem a państwem mniejszym, stosunków, o partych na zasadzie pełnego równoprawienia, poszanowania suwerenności, uwzględnienia wzajemnych interesów i przyjacielskiej pomocy.

ŚCISŁA WSPÓŁPRACA Z KRAJAMI DEMOKRACJI LUDOWYCH

Współpracujemy ściśle z krajami demokracji ludowej, rozbudowujemy nasze stosunki z Chińską Republiką Ludową, Niemiecką Republiką Demokratyczną. Współpraca ta odbywa się w duchu jak największej harmonii.

Inaczej kształtują się stosunki między krajami wciągniętymi w orbitę amerykańskiej polityki zbrojeń. Narzucając krajom Europy zachodniej swoją dyktaturę gospodarczą, Stany Zjednoczone uzależniły je od siebie.

Interesy pokoju i współpracy międzynarodowej wymagają współpracy gospodarczej i rozwoju normalnych stosunków handlowych między państwami. W przeciwieństwie do tego, Stany Zjednoczone stosują od szeregu lat politykę dyskryminacji gospodarczej.

Polska wielokrotnie dawała wyraz swojej gotowości do rozwijania normalnych stosunków handlowych na zasadzie poszanowania wzajemnych interesów — ze wszystkimi krajami. Świadczą o tym nasze umowy handlowe zawarte zarówno z krajami Europy zachodniej jak i z krajami zamorskimi świadczą o tym nasze wysiłki, zmierzające do stworzenia najkorzystniejszych warunków dla rozwoju handlu między krajami europejskimi.

Polityka wojenna Stanów Zjednoczonych opiera się, jak to wykazaliśmy, na presji, szantażu i zastraszeniu. Jeszcze w roku 1945 Generalissimus Stalin oświadczył, że polityka taka zmierza do tego, by zastraszyć ludzi o słabych nerwach. Polityka za straszania nie wywrze jednak wpływu na postawę tych narodów, które przeszły próby historii i zdecydowanie są pójść drogą socjalizmu, pokojowego budownictwa i obrony pokoju.

WAŻNE ZADANIA STOJĄ PRZED OBECNĄ SESJĄ ONZ

Z tego, co powiedziałem, wynika jasno, że przed obecną sesją stoją niezwykle ważne zadania.

Zgromadzenie Ogólne winno napiętnować praktyki, zmierzające do utrwalenia wyzysku kolonialnego i obcego panowania nad krajami, czego przykładem jest sytuacja w Egipcie i w innych krajach Afryki Północnej.

Zgromadzenie powinno zapobiec temu, by organizacja używano jako instrumentu mieszania się do spraw wewnętrznych państw i narodów, jako instrumentu presji i nacisku, jak to miało miejsce na przykład w sprawie Iranu.

Zgromadzenie powinno potępić wyzysk krajów gospodarczo zacofanych oraz politykę dyskryminacji gospodarczej i utrudniania międzynarodowej wymiany handlowej.

Na pierwszy plan wysuwają się zagadnienia pokoju i bezpieczeństwa, zakończenia działań wojennych w Korei i położeniu kresu polityce zbrojeń i przygotowań wojennych. Droga do rozwiązania tych palących problemów wskazuje wniosek radziecki. Delegacja polska wzywa Zgromadzenie Ogólne do poparcia tego pokojowego i konstruktywnego wniosku.

Debata generalna w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ

Blok satelitów anglo - amerykańskich

torpeduje możliwości pokojowego uregulowania spraw spornych

PARYŻ (PAP) Na poniedziałkowym plenarnym posiedzeniu VI sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych toczyła się w dalszym ciągu debata generalna.

Jako pierwszy przemawiał delegat Boliwii, który zaatakował zasadę jedyności stałych członków Rady Bezpieczeństwa, utrzymując, jakoby była ona główną przyczyną niepowodzenia działalności ONZ.

Następnie przewodniczący udzielił głosu szefowi delegacji brytyjskiej Edenowi. Zapowiadając przemówienie Edena „prasa zachodnia utrzymywała, że wystąpi on w roli „pośrednika między Zachodem a Wschodem, że „przerzuci most” między nimi itp. Przemówienie Edena wykazało jednak całkowitą bezpodstawność tego rodzaju przypuszczeń. Przemówienie jego było dowodem, że Anglia we wszystkich zagadnieniach, dotyczących pokojowego uregulowania aktu alnych zagadnień politycznych, bez zastrzeżeń podporządkowuje się polityce Stanów Zjednoczonych, nie mającej nic wspólnego ze szczerym dążeniem do pokojowego uregulowania spornych spraw zgodnie z przepisami prawa, i z zasadami sprawiedliwości. Eden w istocie rzeczy powtórzył główne tezy czwartkowego przemówienia Achesona, jednakże w nieco bardziej ostrożnej formie.

Eden wypowiedział się za utworzeniem tzw. Komisji Międzynarodowej dla zbadania warunków przeprowadzenia wyborów w Niemczech, mimo, że wniosek trzech mocarstw zachodnich w tej sprawie sprzeczny jest z poprzednim porozumieniem czterech mocarstw dotyczącym Niemiec.

W zakończeniu Eden oświadczył, że Wielka Brytania nadal będzie zwiększać swe zbrojenia.

Delegat kanadyjski Pearson poświęcił znaczną część swego przemówienia wychwalaniu polityki Stanów Zjednoczonych, a zwłaszcza ich roli w agresywnej wojnie w Korei. Przemówienie Pearsona pełne było oszczerstw pod adresem Związku Radzieckiego.

Na posiedzeniu popołudniowym przemawiali kolejno Grek, kuomintangowiec i Chilijczyk. Wszyscy oni przyłączyli się do chóru satelitów anglo-amerykańskich, domagających się rewizji Karty Narodów Zjednoczonych. Przedstawiciel kliki kuomintangowskiej uzupełnił swe przemówienie nikczemnymi oszczerstwami rzucanymi na wielki naród chiński, a delegat Chile poparł „trzystronną deklarację” USA, Anglii i

Francji, mającą zamaskować przygotowania wojenne.

Licząc się niewątpliwie z nastrojami antyimperialistycznymi wśród ludności krajów arabskich, przedstawiciel Iraku nie ośmielił się poprzeć propozycji amerykańskich zawartych w przemówieniu Achesona i wypowiedział się za podjęciem bezpośrednich rozmów przez wielkie mocarstwa.

Jako ostatni przemawiał na posiedzeniu poniedziałkowym szef delegacji polskiej — wiceminister Wierbiowski (skrót przemówienia podajemy oddzielnie).

Ze sportu

Kto zwyciężył w konkursie nr 14

Czternasty z kolei konkurs sportowy ogłoszony w tym sezonie na łamach IKP stawił uczestnikom jego bardzo poważne zadanie. Mieli oni bowiem tym razem orientować się doskonale zarówno w sporcie motorowym, jak i boksie, by móc odgadnąć zwycięzców w „Criterium Asów” oraz w pojedynku pięściarzy o mistrzostwo II ligi. Dlatego niewielu z nich spełniło wszystkie warunki konkursu. Tym zaś, którzy choć częściowo spełnili warunki naszego konkursu w nagrodę przyznaliśmy książki. Otrzymują je następujące osoby:

1. T. Bross, Koronowo, Ogrodowa 14; 2. R. Egler, Aleksandrów Kuj. Zakład Salezjański; 3. J. Cichoradzki, Toruń, ul. Lelewela 11; 4. K. Lewandowski, Inowrocław ul. Przybyszewskiego 114; 5. J. Łangowski, Toruń,

Kenopnickiej 29/5; 6. Z. Dymarkowski, Koronowo, Ogrodowa 7; 7. E. Fischer Bydż. Kościuszki 1/3; 8. M. Wittstock, Bydż. Kościuszki 4; 9. J. Makowski, Bydż. Śniadeckich 9/6; 10. W. Danilczuk, Bydż. Św. Trójcy 3; 11. H. Podlasiński, Bydż., ul. Bocianowa 22a; 12. J. Kaczyński, Bydż., Olszewskiego 24; 13. R. Morański, Bydż., ul. Grunwaldzka 100/9; 14. B. Alwin, Bydż., ul. Bocianowa 27/6; 15. S. Neumann, Bydż., Poznańska 7/6; 16. G. Kulasek, Bydż., J. Marchlewskiego 6.

Zamiejscowym zwycięzcą w konkursie wysłame nagrody pocztą, natomiast zwycięzców w konkursie zamieszkałych w Bydgoszczy prosimy zgłosić się po odbiór nagród do sekretariatu Redakcji „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” w Bydgoszczy, ul. Armii Czerwonej 20 dziś, w godz. 12—20.

Tylko do 15 listopada br.

przyjmują Urzędy Pocztowe, PKO i listonosze prenumeratę

Ilustrowanego Kuriera Polskiego

na miesiąc grudzień

Premier norweski podał się do dymisji

OSLO (PAP) Premier norweski Gerhardsen podał się do dymisji.

LISTOPAD
14
ŚRODA

DZIŚ:
Józefata
Wawrzyńca

JUTRO:
Eugeniusza
Gertrudy

WAZNIEJSZE TELEFONY: Straż Pożarna 44-44. Pogotowie PCK 1000. Tak sówki 3655 i 3962. Informacja PKP 1187. Zegarynka 06. Informacja pocztowa 02 i 03. Zamieszanie 09. Komenda MO 2516. IKP 25-41, 33-42, 19-07.

To i owo z Bydgoszczy
Ciemno wszędzie...



Tymi słowami w „Dziadach” nasz wielki mistrz poezji Adam Mickiewicz przewidywał niejako na wiele lat naprzód kiepskie oświetlenie niektórych zakątków Bydgoszczy.

Codziennie wieszczom skracając sobie drogę przez park Kochanowskiego setki obywateli. Wzdłuż najliczniej uczęszczanej ścieżki (od Paderewskiego do Słowackiego) brak chociażby jednego punktu świetlnego. Nie wymagamy neonów, lecz prosimy przynajmniej o lampę gumową. (Ziel)

Igraszki niemile



Moje „To i Owo” Najmłodsze pokole nie bydgoskie nie odznacza się uprzejmością. Przynajmniej osobniki męskie w wieku od 10 — 14 lat. Wnoszą zażalenie na chłopców, którzy nieposkromieni przez rodziców zachowują się po łobuzersku. Do stałego repertuaru łagodniejszego należy denerwowanie kioskarzy pytaniami:

— Jest „Świerszczyk”? To niech go pani wypuści... — Jest „Głós”? To niech nim pani zaśpiewa... — Jest „Mucho”? To niech ją pani włoży sobie w nos!

Można jednak wytrwać w cierpliwości na te igraszki. Gorzej jednak, iż dzieciaki często porywają lub drą gazety, wystawione. Niechaj lepiej rodzice edukują swoje pociechy!

Kioskarka

KOMUNIKATY

* Wojewódzki Komitet Obróńców Pokoju prosi zainteresowanych o odbiór nagród przyznanych za udział w konkursie „Pomorze w pracy i w walce o pokój”.

* TOW. WIEDZY POWSZECHNEJ organizuje 15 bm. o godz. 18 w Pom. Domu Sztuki obczt na temat „Poznajemy ziemską atmosferę”, który wygłosi mgr Olgierd Kudrewicz.

Na estradzie

Muzyka symfoniczna przyjaźni i pokoju

OSTATNIE koncerty symfoniczne (V i VI) były nie lada atrakcją dla naszych melomanów, bo dały sposobność zapoznania się z nowymi, o podobnej, pokojowej tematyce utworami kompozytorów ostatniej doby: Chaczaturiana i Panufnika. Prócz doznania przeżyć artystycznych mogli słuchacze przeprowadzić także pewne porównanie tych młodych twórców i wysunąć ogólniejsze uwagi o tendencjach rozwojowych współczesnej muzyki. Gdy bowiem jedna grupa dzisiejszych kompozytorów, mniej liczna i ostro zwalczana, a określana mianem formalistów, wychodząc z założenia, że dotychczasowa muzyka, obraca się w systemie dur-moll, już się przeżyła i dlatego próbuje ją wyprowadzić na nowe szlaki muzyki atonalnej, to znów ewidentnej czy też calotonowej, grupa druga, nie zrywając tak radykalnie więzi z tradycją, sięga do innych źródeł ówczesnych, mianowicie do muzyki ludowej albo do form starej, jeszcze przedbachowskiej sztuki.

Otóż Chaczaturian siłą swego talentu zdobywszy sale koncertowe świata, pokazał jak nie wychodząc poza ramy ustalonych już form można muzykę odmłodzić przez wprowadzenie nieznanych w niej dawniej elementów ludowej muzyki orientalnej: ormiańskiej, gruzińskiej itp. Dowodem tego były obie odegrane na ostatnich koncertach jego kompozycje: podniosły „Poemat o Stalinie”, chora-

Rozwija się sieć punktów usługowych

Kłopoty z pomocą domową rozwiąże bydgoszczankom nowa spółdzielnia

Do jakiego stopnia rozwinęły się w Bydgoszczy uspołecznione zakłady usługowe świadczy najlepiej fakt, że posiadamy na terenie miasta spółdzielnie pracy niemal wszystkich branż.

Przemysłowa Spółdzielnia Pracy Branży Skórzanej, wyrabiająca obuwie i galanterię skórzaną, posiada na terenie miasta 5 punktów usługowych, Przem. Spółdz. Pracy Branży Włókienniczej ma trzy punkty usługowe, PSR Kapeluszników i Czapników — 2 punkty usługowe, PSR Krawców Damskich i Męskich — 3 punkty, RSP „Dziwiarz” — 4 punkty, RSP Branży Budowlanej — 3 punkty usługowe. Do pionu Zw. Spółdzielni Pracy należy również

„Precyzja”, która posiada 4 działy produkcyjno-usługowe: metalowy, precyzyjno-optyczny, budowy maszyn i elektrotechniczny.

Innowacją na terenie Bydgoszczy będzie założenie przez Związek Spółdzielni Pracy Różnej Wytwarzalności i Usług punktów usługowych pomocy domowej. Będą one zrzeszać przeważnie kobiety, głównie sprzątaczkę. Spółdzielnia Pomocy Domowej świadczyć będzie chwilowo usługi tylko większym urzędem i zakładom fabrycznym. W przyszłości przewiduje się, że korzystać z usług

będą mogły także osoby prywatne. Wszystkie bydgoszczanki przyjmą zapewne z zadowoleniem wiadomość o nowym punkcie reparycyjnym pończoch, który uruchamia w najbliższym czasie Spółdzielnia „Pomoc”. (Wan)

Nowa wystawa

Zarząd Okręgu TPP-R w Bydgoszczy zaprasza społeczeństwo na uroczyste otwarcie wystawy pt. „ZSR — ostoją pokoju”, które odbędzie się w dniu 15 bm. o godz. 17 w dużej sali konferencyjnej Zarządu Okręgu ZMP przy ul. Janka Krasickiego.

Przyszła kryśka na Jana Myszkę!

Postrachem mieszkańców grom. Leśna w pow. chojnickim był od dłuższego czasu niejaki Jan Myszka. Nie gardząc wyrobami PMS, bardzo często upijał się, a następnie w stanie nietrzeźwym wywoływał gorszą ce awantury na zabawach ludowych i wieczorkach tanecznych. Ponadto Myszka znieważał funkcjonariuszy MO.

Jak się okazało, chuligan ten, to notoryczny pijak i nierób. Delegatura Komisji Specjalnej w Bydgoszczy znalazła dla niego właściwe miejsce — Jan Myszka skazany został na 15 mies. obozu pracy. (Wan)

Środa literacka

Teatr Fredry

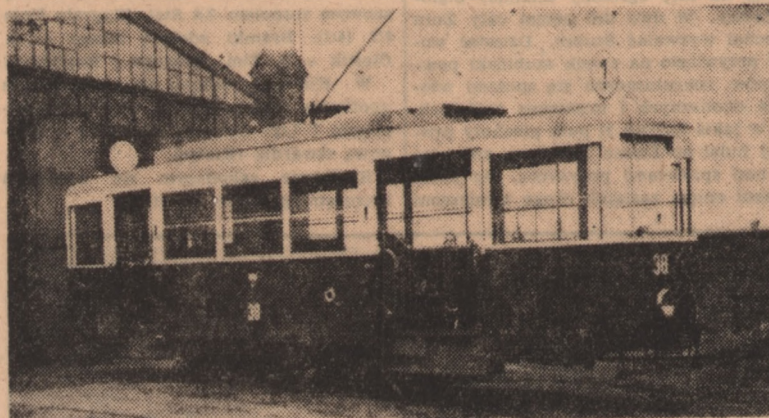
Dziś w Pomorskim Domu Sztuki o godz. 19 odbędzie się „Środa literacka” poświęcona twórczości Aleksandra Fredry. W odczycie pt. „Teatr Fredry” mówić będzie o dziełach wielkiego naszego komediopisarza znany już w Bydgoszczy pisarz, krytyk i pedagog dramatyczny — dr Wojciech Natanson. Środą tą Oddział Pomorski Zw. Literatów Polskich uczci obchodzoną obecnie w całej Polsce 75 rocznicę śmierci Fredry.

Pierwsi w Polsce

W Polskich Zakładach Pasów. Artykułów Technicznych i Rymarskich odbyła się uroczysta akademicka październikowa. Zakłady zdobyły po raz drugi I miejsce w skali ogólnopolskiej we współzawodnictwie bezregulaminowym.

Podczas uroczystości wręczono dyplom honorowy dyr. Majtkowskiemu. Dyplom otrzymali Zakłady od Zw. Zaw. Prac. Przemysłu Odzieżowego i Skórzanego. Zakład otrzymał ponadto jako nagrodę adapter i 50 płyt oraz sprzęt sportowy. 27 przodowników pracy otrzymało książeczki oszczędnościowe na ogólną sumę 5.000 zł. Dyplom oraz nagrodę indywidualną dla najlepszego fachowca w okr. bydgoskim otrzymał p. Seweryn Okoniewski. (t).

Nowy tramwaj ruszy wkrótce na miasto



Bydgoszcz otrzymała w tych dniach nowy wóz motorowy, wyprodukowany przez stocznię w Gdańsku. Nosi on numer boczny 38 i lada dzień zostanie uruchomiony na trasie „Jedynki”.

W przyszłym roku Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne spodziewa się dalszych nowych wozów tramwajowych. Trudności komunikacyjne Bydgoszczy dadzą się bowiem rozwiązać przede wszystkim przez wprowadzenie na linie nowego taboru. (n)



SUKCES PIŁKARZY BZPS

Piłkarze Koła Sportowego „Spójnia” przy Bydgoskich Zakładach Piwowarsko-Stodolniczych odnieśli jeszcze jeden sukces, zwyciężając przekonywująco w stos. 2:0 (1:0) silną drużynę KS Stal przy PZBM.



Znaleziono legitymację PKP na nazwisko Stefana Antoniewicza. Uczelwim znalazła jest p. Helena Papież. Kluczyk znaleziono na ul. Targowej. Zguby do odebrania w redakcji.

Sztuka użytkowa na najnowszej wystawie bydgoskiej

Otwarta dnia 11 bm. wystawa architektury i sztuki dekoracyjnej jest pierwszym w Bydgoszczy pokazem sztuki użytkowej, a więc sztuki zdolnej nadać estetyczny charakter naszemu codziennemu otoczeniu.

Przybywając bardzo licznie na otwarcie wystawy w Pom. Domu Sztuki dowiodła publiczność, iż zrozumiemo wagę imprezy, zorganizowanej przez Centralne Biuro Wystaw Artystycznych oraz Zw. Polskich Artystów Plastyków Okręgu Bydgoskiego przy współudziale Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego (ekspozytura w Toruniu). Witając imieniem Zarządu Okr. Bydgoskiego ZPAP oraz CBWA przedstawicieli partii, organizacji społecznych, prasy oraz publiczności, podkreślił dyr. M. Turwid m. in. konieczność walki ze złym smakiem i tandetą, zaznaczając, iż świat pracy ma równe prawo do sztuki jak do chleba. Z kolei dyr. Florczyk imieniem toruńskiej ekspozytury CPL i scharakteryzował rolę wystawy w ramach Planu 6-letniego i polityki kulturalnej Polski Ludowej, dążącej do pełnego rozwoju mas. W końcu dziekan Wydz. Sztuk Pięknych UMK i przewodn. sekcji plastyków-użytkowców, prof. Stefan Narębski, omówiwszy treściwie wkład sztuki użytkowej, związanej z tradycjami ludowymi i walczącej z kosmopolitycznymi prądami, dokonał otwarcia ekspozycji.

W osobnym artykule wrócimy do wystawy. Tu pragniemy tylko zaznaczyć bogactwo eksponatów z zakresu meblarstwa, tkactwa artystycznego, ceramiki, wikliniarstwa i zabawkarstwa. O polskiej sztuce witrażowej, tak ważnej przy budowie zniszczonych zabytków, chlubnie świadczą fragmenty witraża przeznaczonego dla kościoła św. Jana w Toruniu, dzieło ob. Kwiatkowskiego, specjalisty z tego zakresu.

Z POMORZA pokróćce

— ASTRONOMOWIE z obszaru całej Polski zjechali się do Torunia na obrady Polskiego Tow. Astronomicznego. W zjeździe uczestniczyło 50 naukowców, którzy specjalnie posiedzenie poświęcili Mikołajowi Kopernikowi.

* „RUCHOME SKLEPY” zorganizowano z inicjatywy PZGS-u na terenie pow. toruńskiego. Spochody ciężarowe z towarami docierają do spółdzielni produkcyjnych i PGR-ów.

— MYŚLIWI z Świecia uczcili tradycje św. Huberta wielkim polowaniem na zajęce. 30 myśliwych ułbiło 80 szaradek. Wynik polowania więc był nienajgorszy!

Nasz konkurs

Codziennie

nadchodzą nowe korespondencje

Wczorajsza poczta przyniosła nam znowu plik listów od czytelników, którzy uczestniczą w konkursie pn. „Moja korespondencja”. Były tam prace b. dobre i słabe. Okazuje się jednak, że prawie wszyscy nasi Czytelnicy potrafili obserwować i pisać. Prosimy postępujących się pseudonimami „Kora”, „Bejo”, „Zet-Pe” i W. G. autorów o przesłanie nam dalszych prac aktualnych. Te, które otrzymaliśmy zainteresowały nas bardzo.

Przypominamy, że:

* wszystkie opublikowane prace będą honorowane przez redakcję, poza nagrodzeniem ich przez jury konkursowe;

* korespondencje można przysyłać lub składać nam codziennie w redakcji (ul. Armii Czerwonej 20).

* Zaznaczamy, że prócz „To i owo” chętnie będziemy widzieli także inne formy prac: artykuły, natomiast nie bierzemy pod uwagę wierszy i formacyjnie. Także reportaże i spracowania. (2).

Dziś premiera „Niespokojnej starości”



Mieczysław Wielicz, wystawiona z okazji Miesiąca Połączenia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, reprezentuje jedną z cennych pozycji repertuaru teatrów radzieckich.

Tłumaczenia sztuki dokonał Paweł Hertz, a tytułową rolę prof. Poleżajewa odtwarzać będzie Mieczysław Wielicz. W pozostałych rolach wykonawców ujrzymy: Zofię Mołską, Janę Ulricha, Marianę Szulę, Tadeusza Tusiackiego, Stanisława Piotrowskiego, Helenę Alszynską i Halinę Gorzowską. Dekoracje projektował Jerzy Niesiołowski.

Dzisiejsza premiera „Niespokojnej starości” z uwagi na jej bogate walory społeczne, wzbudziła w stolicy Pomorza żywe zainteresowanie.

KINA

Pomorzanin: W dni pokoju (godz. 16, 18.15 i 20.30).

Polonia: W dni pokoju (15.30, 17.45 i 20).

Orzeł — Gieślerek Matyl (15.30, 17.45 i 20).

Wolność: Młodzi marynarze (16, 18 i 20).

Gryf: Wyspa szczęścia (15.45, 17.45, i 20).

Baltyk: Wędrowki czarodzieja (15.30 17.30 i 19.30)

Mir: Kwiat miłości — godz. 19).

Rozmaitości: W piaskach środkowej Azji (co godz. od 16—24).

CO? GDZIE? KIEDY?

FOTOPLASTIKON „Góry Alpy”, (czynny od godz. 9—21).

DYŻUR APTEK

Nr 13, Al. 1 Maja 27 (tel. 23-14). Nr 102 — Nowodworska 22 (tel. 23-32). Nr 12 — Grunwaldzka 37 (tel. 34-31).

WYSTAWY

Pom. Dom Sztuki: Wystawa sztuki użytkowej i architektury wnętr.

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ

Środa: Niespokojna starość (godz. 19).
Czwartek: Niespokojna starość (godz. 19).

RADIO

Środa, 14 listopada
15.30 W borach nad Czarną Wodą — słuchawisko T. Bąblewskiego, 16.20 Bydgoski dziennik — radiowy, 16.35 Muzyka rozrywkowa, 18 Z bliska i z daleka, 18.20 Radzieckie pieśni masowe, 18.50 Muzyka polska, 19.10 Opowiadanie T. Petrykowskiego pt. „Zaszczętny awans”.

Pogwarki znińskiej przeszłości

Przyszłość jest celem świata, ale nie należy zapominać o przeszłości. Tam, gdzie można zajrzeć w jej przepaścią głęb, zobaczy się nieraz arcykawałe rzeczy.

Znin. Historia jego cofa się w przeszłość tak daleko, że sięga w granice legendy.

Według podania lud nadziejny znajdował na brzegach obu jezior znińskich złote jaja kaczek - złotonosek, bajecznych mieszkank polskich wód i nosił sprzedawać je za wspaniałego miastka, gdzie gościli kupcy zamorscy. Miasto owo stać miało na miejscu dzisiejszego Zninna.

Jeżeli prawdą jest przypuszczenie, że miejscowość dzisiaj Zninem zwana, była ongiś stacją na starożytnym drodze handlowej z Etrurii nad Bałtyk - kupcy zamorscy mogli się tu łatwo znaleźć. A bajka w niefrasobliwość swojej popłatała bryki bursztynu ze złotymi jajami cudownego ptaka. Bowiem w zamierzchłych czasach jezioro znińskie wyrzucało bursztyn na brzeg w takiej ilości, że było przez swoich właścicieli, arcybiskupów gnieźnieńskich, wydzierżawiane zbieraczom cennej żywicy.

Jakkolwiek było - Znin jest miastem o bardzo długiej nieprzerwanej tradycji. Pomimo, że się cztery razy spalił doszczętnie (zwykły los polskich miast i miasteczek) zachował sporo dokumentów z przeszłości, które pozwalają wejrzeć w dawniejsze życie mieszkańców.

W XVII wieku mieszczanie znińscy wciąż jeszcze byli przeważnie rolnikami. Posiadali dokoła miasta swoje łany, i płacili od nich podatek w wysokości 30 groszy rocznie.

A kto się rzemiosłem parał, ten płacił pogłównie 15 groszy. Za wyjątkiem rybaków. Od nich należało się tylko po 8 groszy rocznie, zapewne dlatego, że dźwigali inne znaczne obciążenia.

Od komorników brano po groszu rocznie pogłównego.

Wszystkie te opłaty szły na rzecz ówczesnego skarbu państwa i mniej dawały się we znaki. O wiele uciążliwym poborcą był właściciel miasta Znin, arcybiskup gnieźnieński. Ten pobierał swoją należność w naturze wedle rzemiosła płatnika.

Kupcy dawali do dworu z każdego jarmarku 4 funty pieprzu. Tylko czynsz z roli mieszczkańskiej pobierano w gotówce z wióki oblanej 3 złote groszy dwaście.

Jeżeli się do tego doliczy daniny kmiecie z dóbr arcybiskupich, których ósrodkiem był Znin, pradawne daniny na święty Marcin składane, dwa kapłony i pół kopy jaj z łanu - możemy sobie wyobrazić, że starosta arcybiskupi w Zni nie miał spóchrze zawałone wszelkiego rodzaju wiktuałami. Choćby tych kapłonów zbierać się musiał na każdy święty Marcin całe stada.

Arcebiszup ze swoim dworem nie zjadał ich, to pewne, prawdopodobnie szły na sprzedaż razem z jajami i innymi zapasami, a przede wszystkim pieprzem,

wówczas bardzo cenionym. Gęstość zaludnienia także inna była niż dzisiaj. Rejestra poborowe z tych samych lat 1618-1620 podają w Zninie 20 łanów osiadłych, 28 komorników, 12 rybaków i 59 różnych rzemieślników.

Spis z roku 1775 interesuje nas dlatego, że figuruje na nim piwowar Andrzej Śniadecki, ojciec Jana i Jędrzeja i stwierdza swoim istnieniem społeczny awans uczonych synów.

A teraz inne echo, z przeszłości mniej odległej.

Rok 1848. Wiosna Ludów. Wiosenny wiatr wieje poprzez Europę. Już na dwa lata przed tym Mierosławski planuje Wielkopolskie powstanie. Siły powstańcze zgrupowały się miały na Pałukach, pod Rogowem. Pomiedzy jeziorami rogowski mi widział Mierosławski najistotniejszy punkt strategiczny Poznańskiego. Plany pokrzyżowało aresztowanie Mierosławskiego 12 lutego 1846 roku przez władze pruskie i osadzenie w Moabitce.

Ale Wiosna Ludów stała tuż za programem. Wielkopolska wre i kipi, emisariusze przebiegają kraj wzdłuż i wszerz. W chwili wybuchu Znin nie dał się przeciągnąć Poznańowi. Tego samego 22 marca, kiedy w Poznaniu zawiązywał się Centralny Komitet Narodowy, Znin zerwał pruskiego orła z ratuszowej wieży. Zawisnął na niej ogromny sztandar biało-czerwony. W dwa dni potem cały Znin pojechał wyzwać Szubin. Dziesięć wozów przywiozło na rynek szubiński powstańców, rekrutujących się spośród włościan okolicznych i mieszczan znińskich.

A w jakimś tygodniu 21 pułk piechoty pruskiej hulał po Zninie i okolicy, znęcając się nad sprawami przewrotu. Aż zrozpaczeni chłopci zastąpili drogę żołnierzom

z widmami i kosami. Doszło do formalnej bitwy, w której lud tym razem jeszcze został pokonany.

Po szerokiej, modrej powierzchni obu jezior znińskich ślizgają się błyski słoneczne i cienie przelotnych chmur. Dzisiejsze życie miasta ma także swoje światła i cienie. Ale, jak wszędzie w Polsce, tak i w małym Zninie wszyscy pracują dla coraz jaśniejszej przyszłości. Wanda Dobaczewska.

Towarzyskie „galopy” piłkarzy

We Wrocławiu rozegrany został towarzyski mecz piłki nożnej między ligowym Ogniem (Kraków) i Ogniem (Wrocław).

Po ciekawej i żywej grze zawody zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym 1:1 (0:1).

Jednym z najciekawszych spotkań piłkarskich rozegranych na Śląsku był towarzyski mecz drużyn ligowych Kolejarza (Poznań) z Ogniem (Bytom). Mecz zakończył się zwycięstwem Ognia (Bytom) 2:0 (2:0) dla którego bramki zdobyli Moskoc z Trampisz. Widzów 4.000.

W Katowicach Unia (Chorzów) na boisku huty „Ferrum” spotkała się z miejscowym zespołem ZS Stal. Wygrała Unia 3:1 (4:1). Bramki zdobyli Alszar - 3, Cieślak - 2, Tim, Skorupa i Bartyla (z).

W Kielcach odbyło się towarzyskie spotkanie piłki nożnej pomiędzy mistrzem I Ligi Gwardią (Kraków) a II-ligową Gwardią (Kielce).

Spotkanie zakończyło się wynikiem nierozstrzygniętym 1:1 (1:0).



Spotkanie piłkarskie między Dynamo Tbilisi, a CWKS-em rozegrane w niedzielę, dnia 11 listopada br. w Warszawie, na stadionie Wojska Polskiego, zakończyło się zwycięstwem Dynamo 2:0. Wynik meczu ustalony został już w pierwszej połowie gry. Zawodom piłkarskim przyglądało się około 50 tysięcy widzów. Na zdjęciu: Margania piątkowaniem ratuje groźną sytuację pod bramką Dynamo. Foto CAF - St. Wdowiński

SPORT

Nowe rekordy świata ustanowili Duganow i Nowak na Żeraniu

12 bm. robotnicy Fabryki Samochodów Osobowych na Żeraniu gościli w swej fabryce doskonałych sportowców radzieckich - ekipę sztangistów z rekordzistami świata Nowakiem i Duganowem na czele.

Występ sztangistów poprzedziło wręczenie odznak przodownikom pracy przez naczelnego dyrektora fabryki inż. Hala-ka.

Pokazy rozpoczął zawodnik radziecki wagi średniej Duganow, uzyskując w rwanu prawą ręką 85 kg. W następnej kolejce Duganow uzyskał 93 kg ustanawiając tym samym nowy rekord świata w tej konkurencji.

Drugi rekord światowy ustanowił Nowak w wadze lekkociężkiej, który w rwanu uzyskał 133 kg, poprawiając stary rekord o 0,5 kg.

Duży sukces odnieśli również zawodnicy polscy, ustanawiając trzy nowe rekordy Polski. W wadze lekkiej Czepulkowski uzyskał w wyciskaniu 87,6 kg, poprawiając o 2 kg stary rekord Polski który należał również do niego.

Dalsze dwa rekordy Polski ustanowił Copa, waga średnia, uzyskując w podrzucie 116,1 kg oraz Sadowski w wadze

lekkociężkiej, który w podrzucie osiągnął 125,1 kg tj., o 2,6 kg lepiej od poprzedniego rekordu Polski, który należał do Białasa.

II Liga w ZSRR zakończyła rozgrywki

MOSKWA (PAP). 11 bm. zakończyły się rozgrywki piłkarskie o mistrzostwo klasy B (II liga). W ostatnim meczu drużyna miasta Kalinin zremisowała ze Spartakiem (Wilno) 0:0; zajmując ostatecznie pierwsze miejsce w tabeli.

W rozgrywkach klasy B brało udział 18 drużyn. Do klasy A zakwalifikowały się trzy drużyny, a mianowicie: zespół miasta Kalinin, zdobywca 49 pkt., Dynamo (Mińsk) - 49 pkt. (gorszy stos. bramek), i Lokomotiv (Moskwa) - 48 pkt.

Narada trenerów bokserskich

W Warszawie odbyło się zebranie Rady Trenerów Bokserskich.

Po omówieniu sytuacji w boksie polskim, zebrani zgłosili szereg decyzji, w tym zwiększenie produkcji sprzętu bokserskiego oraz zwiększenie kontaktów międzynarodowych.

Ważniejsze z nich to: budowa prowizorycznych urządzeń treningowych (baraków) wobec braku odpowiedniej ilości sal, zwiększenie produkcji sprzętu bokserskiego oraz zwiększenie kontaktów międzynarodowych.

Ponadto omówiono szeroko program przygotowań przedolimpijskich. Obóz przygotowawczy, który rozpocznie się 2 stycznia 1952 roku zorganizowany będzie w Oliwie lub w Warszawie.

Trenerzy omówili ponadto system szkolenia podstawowego.

Mistrzostwa szachowe ZSRR

11 bm. rozpoczęły się w sali kolumnowej Domu Związków Zawodowych w Moskwie XIX Mistrzostwa Szachowe ZSRR. W turnieju bierze udział 19 najlepszych szachistów z mistrzostwa świata Botwinnikiem na czele. Mistrzostwa zakończą się 15 grudnia br.

Dynamo Tbilisi w Krakowie

Z Warszawy wyjechała do Krakowa drużyna piłkarzy Dynamo Tbilisi, która w piątek 16 bm. rozegra spotkanie z reprezentacją ZS Gwardia.

Górniki Stalino remisuje w Bulgarii

Radziecka drużyna piłkarska Górniki (Stalino) rozegrała ostatni mecz w ramach swojego tournée po Bulgarii.

W Sofii wobec 30 tys. widzów Górniki zremisowała z mistrzem Bulgarii CDNV 0:0.

SPORT w CSR

W meczach o mistrzostwo CSR w piłce nożnej uzyskano ostatnio następujące wyniki: ATK - Vitkovice 2:1, Dynamo Koszyce - CKDS Sparta 3:1, NV Bratislava - Dukla Presov 2:2, Vodotchna Teplice - OKD Ostrawa 2:0, Dynamo Slavia - Svit Gottwaldowo 0:3, Zeleznicy Praga - Skoda Pilzno 0:3.

W tabeli prowadzi Dynamo Koszyce 32 pkt przed Sparta 31 pkt i Bratislava - 30 pkt.

W mistrzostwach hokejowych CSR bierze udział 18 drużyn. Zespoły walczą w 3 grupach po 6 drużyn. Po 2 drużyny z każdej grupy wchodzi do puli finałowej.

Ciełkoatleta czechosłowacki Psenicka (w. średnia) pobił rekord krajowy w podnoszeniu ciężarów, uzyskując w podrzucie 140 kg.

OBWIESZCZENIA

Wszystkich udziałowców „Rolnika” Spółdzielni Rol.-Handlowej w Inowrocławiu w likwidacji wyzwać by zgłosili swoje wierzytelności udziałowe u sądownie ustanowionego likwidatora do dnia 15 grudnia 1951 r. Jan Chwalisz, sądownie ustalony likwidator, ul. Roosevelta 30-3.

PRACOWNICY POSZUKIWANI

Maszynistkę poszukuje Mlejska Pralnia i Farbiarnia Bydgoszcz, ul. Św. Trójcy 4-6. (7462k)

ZAMIANY

MAŁY pokój kuchnią za mniejszą większy pokój kuchnią, Gnieźnieńska 20 m. 3 (Szwederowo). (7469)

POKOJU POSZUKUJĄ

SAMOTNA poszukuje pokój zwracam koszty remontu. Zgłoszenia - Al. 1 Maja 23, Kulesza. (7473)

RADIO

ŚRODA, 14 LISTOPADA 1951 R.

5.05 Wiadomości poranne. 5.10 Koncert poranny. 6.30 Dziennik poranny. 6.50 Muzyka operetkowa. - 7.55 Wiadomości poranne. 8.00 Kurs języka rosyjskiego dla początkujących. 12.04 Dziennik południowy. 12.45 Na swojską nutę. 14.10 Utwory na flet w wyk H Bartnikowskiego 14.30 Parchomienko, żołnierz rewolucji - powieść W. Iwanowa. 14.50 Koncert orkiestry PR w Szczecinie. 16.00 Wszelchnia Radiowa. 17.00 Wiadomości popoł. 17.05 Pogadanka sportowa. 17.15 Muzyka ludowa w wyk. kapeli ludowej Rozgł. Śląskiej. 17.45 Kurs jęz. rosyjskiego dla zaawansowanych. 18.30 Wszelchnia Radiowa. 19.30 Muzyka i aktualności. 20.00 Koncert orkiestry Rozgł. Wrocławskiej. 21.00 Dziennik wieczorny. 21.30 Orkiestra taneczna PR. pod dyr. Jana Cajmra. 21.50 Koncert symfoniczny. 22.30 Koncert w wyk. Imperio Argentyny i orkiestry. 23.50 - Ostatnie wiadomości.

Dnia 11 XI. br. zasnęła w Bogu opatrzona Sakramentami św. po długich i ciężkich cierpieniach moja kochana żona, córka, siostra, szwagierka i ciocia śp. **Maria Jabłońska** z d. Jerzak przeżywszy lat 36 O czym zawiadamiają w ciężkim smutku pogrążeni **małż i rodzina** Pogrzeb odbędzie się dnia 14. XI 51 r. o godz. 15.15 z kaplicy cmentarza Najśw. Serca Pana Jezusa Bydgoszcz, Dłwocowa 50 m 7 (7484)

Dnia 10. 11. 51 r. stanął przed Tronem Bożym nasz najukochańszy jedyny synek, wnuczek w drugiej wiolnie życia śp. **Pawełek** o czym zawiadamiają w nieutulonym smutku kochający dziadkowie i rodzice Bronisław i Wanda Kądziorscy z d. Hoffman Pogrzeb odbędzie się w środę, 14. XI. br. o godz. 15.15 z domu żałoby. Bydgoszcz, ul. Ka. Skorupki 57 m. 2. (7476)

Dnia 8. XI. 1951 r. zmarł śp. **Antoni Megger** Sekretarz Zarządu Obwodowego Zrzeszenia Katolików „Caritas” w Świeciu n. Wisłą, zasłużony działacz naszego Zrzeszenia. Zarząd Wojewódzki Zrzeszenia Katolików „Caritas” w Bydgoszczy (7461)

ZGUBY ZGUBIONO zaświadczenie wojskowe nazwisko Reissner Henryk. Słonawy pow. Szubin Nr 184627 wydane przez RKU Piła. Stanisław Trzebcz. (7459)

SPRZEDAŻ

SYPIALNIE szafę małą do garderoby, futro żrebaki sprzedam. Długa 5-3. (7483)

FISHARMONIUM marki „Hug Leipzig” pierworzędny stan sprzedam. - Adres IKP Bydgoszcz. (7411)

DYWAN bielski, spód - maszynny gabinetowej szafki - sprzedam. Inowrocław, Aleja Okręna 2, - Rutkowska. (7206)

SPRZEDAM maszynę do liczenia, pisania i biurko Inowrocław. Adres wskaże IKP. (7207)

MOTOCYKL NSU 500 cm na chodzie sprzedam. - 20 Stycznia 2 m. 4. (7482)

RADIO „Philips” 5-lamp 7 obwod. sprzedam. Łokietka 27 m. 1 godz. 19.00. (7468)

TAPCZAN otwierany - sprzedam. Bydgoszcz, - Dworcowa 7-17. (7464)

POŁSZOREK chomątowy okazjnie sprzedam. Bydgoszcz, Al. 1 Maja 113 - 8 podwórze. (7463)

RADIO „Stern” 8 lampo we nowe sprzedam. Adres wskaże IKP Bydgoszcz. (7458)

BUDOWA STOLICY - DZIEŁEM CAŁEGO NARODU

POSADY WOLNE **MARSZANTKA** na dobrych warunkach potrzebna. Zgłoszenia Długa 17-2. (7477)

GOSPODYNI na plebanię (małe miasto) potrzebna od zaraz (1 osoba). Oferty IKP Bydgoszcz „7471”. (7471)

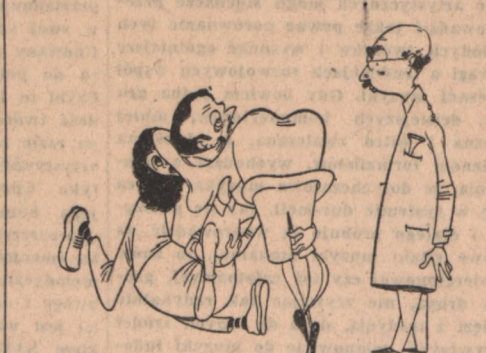
KUPNO **BMW** nową 350 kupię. Oferty IKP Bydgoszcz - „7479”. (7479)

ROZNE **OBELGĘ** wypowiedzianą na ob. Michałowska i Wiśniewską odwołuję i przepraszam. Lesiński W. (7468)

KULTURALNY po czterdzieści samotny wzgl. 1 dzieckiem znalazł opiekę mieszkanie rodzinne. - Oferty IKP Bydgoszcz, - „7460”. (7460)

OBELGĘ rzuconą na ob. Rybarczyka odwołuję i przepraszam. Kaczmarek Piotr. (7470)

HUMOR



— Ratunku, doktorze, ćwiczyliśmy nowy taniec amerykański. („Neue Berliner Illustrierte”).

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY ul. Czerwonej Armii 20. - Telefon nr 33-41 i 33-42. DZIAŁ OGŁOSZEŃ W BYDGOSZCZY ul. Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami). Tel. 24-29. Prenumerata: pocztowa 3,60 zł, przez roznosiela 3,90 zł miesięcznie. Rekopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. - Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada.

PRENUMERATĘ ZLECONA PRZYJMUJĄ DO 15 KĄDEGO MIESIACA WSZYSTKIE URZĘDY I AGENCJE POCZTOWE ORAZ LISTONOSZE. PRENUMERATĘ POD OFASKĄ WPLACAĆ NA KONTO PKO nr VI-1861. REDAGUJE: KOMITET REDAKCYJNY. - WYDAWCA: SPÓŁDZ. WYDAWNICZA „PRASA DEMOKRATYCZNA - NOWA EPOKA”, WARSZAWA, ŚNIADECKICH 16 ODDZIAŁ W BYDGOSZCZY, UL. CZERWONEJ ARMII 20, TEL. 33-41 I 33-42.

OGŁOSZENIA drobne po 1,50 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Maksymalna ilość 30 słów. Ogłoszenia milimetr.: w tekście 10,80 zł, za tekstem 4,50 zł, nekrologi 3,- zł, za 1 mm. Ogłoszenia w specjalnej rubryce 30,- zł za 1 wiersz 2-linowy (za tekstem). W niedzielę i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń nie odpowiadamy. - Konto PKO „IKP” nr VI-140.